

Voorlichting voor ouders

Door: Marcel Heemskerk, LOB (=loopbaanoriëntatie en -begeleiding) Saenredam College

E-mail: m.heemskerk@saenredam.net.

Frans Beelen, decaan Saenredam College

E-mail: f.beelen@saenredam.net

Inhoud:

- 1. Wat betekent VMBO eigenlijk?**
- 2. Welke leerwegen zijn er in het vmbo?**
- 3. Wat is het verschil tussen de leerwegen op het vmbo?**
- 4. Wat is een leerweg op het mbo?**
- 5. Welke sectoren en afdelingen zijn er op het mbo?**
- 6. Ik zit op het vmbo en ik wil naar het havo**
- 7. Welke vakken moet ik in mijn pakket kiezen?**
- 8. Wat kunnen ouders doen om te helpen bij de keuze?**
- 9. Wat hebben we op school om te helpen?**
- 10. Wie hebben we op school om te helpen?**
- 11. Websites van mbo's in de regio**
- 12. Andere handige websites**

1. Wat betekent VMBO eigenlijk?

Vmbo staat voor Voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs en is dus vooral bedoeld om leerlingen voor te bereiden op het mbo. Daarnaast kunnen leerlingen uit de theoretische leerweg onder bepaalde voorwaarden ook doorstromen naar het havo (zie punt 6).

2. Welke leerwegen zijn er in het vmbo op het Saenredam College?

- Basisberoepsgerichte leerweg (BL)
- Kaderberoepsgerichte leerweg (KL)
- Theoretische leerweg (TL)

3. Wat is het verschil tussen de leerwegen op het vmbo?

De Basisberoepsgerichte leerweg (BL) is bestemd voor leerlingen die meer op de praktijk zijn ingesteld. De leerlingen doen examen in vijf algemene vakken (inclusief maatschappijleer) en een beroepsgericht programma.

Het examenprogramma voor deze leerweg is minder uitgebreid en dus ook minder zwaar. Leerlingen die de BL volgen, kunnen op het mbo instromen op niveau 2.

Leerlingen die de Kaderberoepsgerichte leerweg volgen, leren ook makkelijker in de praktijk dan uit boeken. Leerlingen met een diploma van de kaderopleiding hebben in het mbo een instroomrecht voor niveau 3 of 4. In de vierde klas vmbo

doen zij examen in vier algemene vakken, maatschappijleer en een beroepsgericht programma van 960 uur.

De Theoretische leerweg (TL) is de voortzetting van wat vroeger mavo was. De leerlingen leren makkelijker uit boeken. Ze doen examen in 7 algemene vakken (inclusief maatschappijleer); het is mogelijk een 8^e vak te kiezen. Met TL kan men doorstromen naar mbo niveau-3 of niveau-4, met mbo-4 kan men weer doorstromen naar het hbo.

4. Wat is een leerweg op het mbo?

Op het mbo spreekt men ook van leerwegen en er zijn er twee: de Beroeps Opleidende Leerweg (BOL) en de Beroeps Begeleidende leerweg (BBL). Beide leerwegen leiden op voor precies hetzelfde diploma.

In de BOL volgen de leerlingen normaal dagonderwijs; ze worden eerst volledig opgeleid voor ze gaan werken. Het praktijkdeel wordt gedaan in de beroepspraktijkvorming of stage en neemt tussen de 20 en 40 % van de totale studieduur.

In de BBL hebben de leerlingen al werk, een baan of stageplaats. Het praktijkdeel bedraagt 60 tot 80% van de totale studieduur en daarop aansluitend volgen ze een beroepsopleiding van enkele dagdelen per week op school.

5. Welke sectoren en afdelingen zijn er op het mbo?

Er zijn 4 sectoren:

- Economie
- Zorg en Welzijn
- Techniek
- Groen (bloei en groei)

Binnen de sectoren zijn er afdelingen.

Bij Economie zijn dat: Administratie, Handel en verkoop, ICT, Consumptief, Mode en commercie, Toerisme, Recreatie en Sport.

Bij Zorg en welzijn: Uiterlijke verzorging en Verzorging, gezondheidszorg, agogische beroepen.

Binnen Techniek zijn er afdelingen Bouw, Hout, Elektrotechniek, Metaal, Installatie, Voertuig, Grafisch, Transport en logistiek, Middenkader- en Procestechiek.

Onder Landbouw valt ook Natuurlijke omgeving.

Daarnaast zijn er op het mbo de uniformberoepen: opleidingen voor politie, leger, marine etc.

6. Ik zit op het vmbo en ik wil naar het havo,

want ik wil later naar het hbo.

Voor de meeste vmbo-leerlingen is het aan te raden om via het mbo naar het hbo te gaan. Alle opleidingen op het hoogste mbo-niveau (4) sluiten aan op verwante opleidingen in het hoger beroepsonderwijs. Daartoe werken de Regionale

Opleiding Centra (ROC's) samen met hogescholen. Dit kan de leerling voordeel opleveren in de vorm van vrijstellingen. ***De route mbo-hbo kan daarom sneller zijn dan havo-hbo.*** (zie voor meer informatie www.mbohboroute.org)

De overstap van vmbo naar havo is om verschillende redenen moeilijk: wiskunde op het havo is heel anders dan op het vmbo; de leerling moet een extra vak kiezen dat hij waarschijnlijk een jaar eerder heeft laten vallen omdat hij er niet goed in was of niet in geïnteresseerd.

Havo-scholen kunnen zelf ook toelatingseisen stellen aan vmbo-leerlingen.

Informeert u daarom ook bij de school naar hun toelatingseisen. Minimaal geldt:

- de leerling moet wiskunde in zijn eindexamenpakket hebben (voor profiel CM -Cultuur en Maatschappij- is dat niet verplicht, wel wenselijk)
- hij moet 42 punten halen op zijn eindlijst (gemiddeld een 7 dus)
- De vmbo-opleiding moet aansluiten op het profiel dat men op de havo wil gaan volgen: geen vmbo-zorg en dan naar havo-natuur en techniek

Maar het belangrijkste is voor veel havo's het toelatingsgesprek. Daarin kan de leerling laten zien werkelijk gemotiveerd te zijn. Daarnaast is ook het advies van de school waarop de leerling nu zit, van belang.

7. Welke vakken moet ik in mijn pakket kiezen?

Dat is natuurlijk afhankelijk van de gewenste vervolgopleiding. Als de leerling weet wat hij later wil worden kan hij bij de vervolgopleiding kijken of er vereisten zijn en wat die vereisten dan zijn. Het kan zijn dat er soms nog aanvullende eisen zijn naast de vooropleidingseisen.

Daarnaast is het bij het kiezen van een vakkenpakket toch wel handig om vakken te kiezen die de leerling leuk vindt en waar hij betrekkelijk goed in is.

Ook is het afhankelijk van de leerweg die de leerling volgt: de basisberoepsgerichte, de kaderberoepsgerichte of de theoretische leerweg. Neem bij twijfel contact op met de school (de mentor of de LOB-er / decaan).

Voor technische opleidingen zijn wiskunde en nask1 vereist. Als de leerling KB of TL heeft gevolgd mét wiskunde en nask1 kan hij toch naar de meeste (alle?) technische vervolgopleidingen. Het maakt dan niet uit of de leerling Economie of Zorg en welzijn heeft gedaan.

Op economische opleidingen kun je natuurlijk met Economie als gekozen sector terecht. Maar ook als je in één van de andere stromen hebt gezeten kun je een economische vervolgopleiding gaan doen op het mbo als je maar economie en wiskunde óf een 2e mvt (= tweede moderne vreemde taal) in het pakket hebt.

8. Wat kunnen de ouders doen om kinderen te helpen bij hun keuze voor een vervolgopleiding?

Ouders kunnen heel veel doen! Wellicht het belangrijkste is dat de ouders goed naar hun kinderen luisteren. Ouders moeten in dit geval meer coachen en stimuleren dan opvoeden. U moet het kind steunen en begeleiden in het vinden van de vakken en activiteiten die het leuk en interessant vindt en waarin het ook goed presteert. (iemand met allergie voor katten moet niet bij een dierenarts gaan

werken; iemand met twee linkerhanden kan beter niet zijn toekomst in de Techniek zoeken). Geef uw kind een duwtje in de rug als hij/ zij op onderzoek uitgaat naar scholen, beroepen, of bezigheden die hij / zij nog niet kent. Als uw kind naar Open Dagen, Beroepenmarkten of Studiebeurzen wil: **ga mee!** Volgens alle deskundigen zijn de ouders de beste coaches op dit gebied!

9. Wat hebben we op school om te helpen?

- Praktische Sectororiëntatie (PSO) in de onderbouw, bedrijfsbezoeken, kennismaking met vervolgoopleidingen
- Mentorlessen
- Leerlingbezoekdagen (afd. beroepsgericht)
- Scholen- en beroepenvoorlichtingsmarkt (eind januari)
- Schooltraject is een webbased computerprogramma waarop de school een abonnement heeft en waarin elke bovenbouwleerling een eigen account heeft. In dit prachtprogramma zitten testen en ook heel veel informatie over alle opleidingen en beroepen die men zich kan bedenken.
- Lcdata: een beroepskeuzetestprogramma
- Contacten: met roc's en met havo's; informatiebijeenkomsten, open dagen, open lessen, bezoeken etc.
- folders en brochures (in de mediatheek; soms om mee te nemen)

10. Wie hebben we op school om te helpen?

- De mentoren en vakleerkrachten
- De decaan (f.beelen@saenredam.net) is ma. t/m do. bereikbaar
- Op donderdag is de LOB-adviseur (m.heemskerk@saenredam.net) op school aanwezig

11. Websites van mbo's in de regio

Regio College (Zaandam):	www.regiocollege.nl
ROC van Amsterdam (A'dam):	www.rocva.nl
ROC ASA (Amsterdam):	www.rocasa.nl
Horizon College (Alkmaar):	www.horizoncollege.nl
Nova College (Haarlem e o):	www.novacollege.nl
Hout- en meubileringscollege	www.hmcollege.nl
Mediacollege (Grafisch lyceum)	www.ma-web.nl
Clusius College (Groen)	www.clusius.nl

12. Andere handige websites

Algemene Roc-site	www.roc.nl
Ministerie van Onderwijs etc:	www.minocenw.nl
Landelijk Dienstencentrum:	www.ldc.nl
Informatie over mbo-hbo:	www.leerverder.nl
Studiekeuzeprogramma etc:	www.schoolweb.nl